

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Maximiliani Sandaei E Societate Iesv Doctoris
Theologi Architectvra Christiana**

Sandaeus, Maximilianus

Coloniæ Agrippinæ, 1653

Art. I. Quale Instrumentum sit Ciconia Architectonica.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46065](#)

SERMO VII.

CICONIA

Architecti Christiani

INTENTIO BONA.

ARTICVLVS I.

Quale instrumentum sit Ciconia Architectonica.

NOVISSIMA est avis Ciconia, rostro longe
protenso spectabilis: eo escam è terrâ, im-
mò, infra terram in lacunis latentem at-
trahit: nempe, serpentes & lacertasnam

— — — Serpente Ciconia pullos

Nutrit, & inventa per florearura lacerta.

Quod Romanis cantabat Iuvenalis, (a) quorum liberi
tales evadebant, quales à parentibus instituebantur; al-
ludens ad naturam Ciconiæ, eiusque pullorum, qui à
teneris assuefacti colubris deinde avidissimè vescuntur.
Huius volucris figuram aliquatenus refert lignum ro-
stratum, quo è puteis aqua haustis attolli & educi solet.
Telonem agricolæ vocant, Hispani Ciconiam. Esta-
liud instrumentum eiusdem nominis, quo agricolæ uti
solebant in sulcis & fossis ducendis, ne qua pars aliis aur
profundior eset aut latior, de quo Columella lib. IV.
Huic operi erigen do, quasi quandam machinam commenti mai-

yes nostri, Regulam fabricaverunt, in cuius latere virga prominens ad eam altitudinem, quæ deprimi sulcum oportet contingat summam ripæ partem. Id genus mensuræ Ciconiam vocant rustici. Instrumentis istis non est dissimile admodum, in Architecturâ dictum, Ciconia, cuius est hæc structura. Trabs longa & robusta altè solo depangitur, cui altrinsecus altera longior transversa immittitur, fibula adstricta vnam partem prægravante. Eo instrumento, quæ sunt necessaria ad ædificationem in altum tolluntur.

Si autem ullibi, certe hîc Coloniæ celebris est *Ciconia Architectonica*, quæ frequentissimè in oculos incurrit: & vrbs ipsa nullo alio signo est æquè noscibilis in mappis cosmographis, ac ingenti illa Ciconia, quæ insistit altitudini turris inchoatæ ad latus templi metropolitani, ubi magnis impensis, & multorum laboribus est constituta, ad ferrum, æs, lapides, aliaque eius generis attrahenda, quibus perfici posset fabrica, nisi deessent, quæ maximè sunt ad complementum necessaria. Licet autem ab ædificatione aliquot annorum centuriis cestatum fuerit, locum tamen suum retinet Ciconia, quæ certis temporum intervallis reparatur, ne concidat. Ea verò circumgyratione suâ magis, quam clamorâ voce monet Colonienses, ut sint Sapientes Architecti, & Dominum Dei, si non illam mattetalem in terrâ, saltem spiritualem in animâ, & cœlo perficiant: ne audire cogantur cum sarcasmo quod est Lucæ 14. *Hic homo caput ædificare, & non potuit consummare.* Quod magis detestandum, quam si à tergo per ludibrium eum pinseret ciconia (a)

Intelligitis ex his haud dubiè quale instrumentum sit in arte ædificatoria
Ciconia.

(a) Satyr. I. Pyrsius. *O Jane à tergo, quem nulla Ciconia pinxit.*